

Met 'Twisted' geeft Guldemonid opnieuw zijn visitekaartje af

Romantiek vermengd met Walt Disney

door PAOLA VAN DE VELDE

TELEGRAAF, 4-10-2000

■ De New Yorkse kunstenares L.C. Armstrong bij haar werk 'Scenic overlook'.

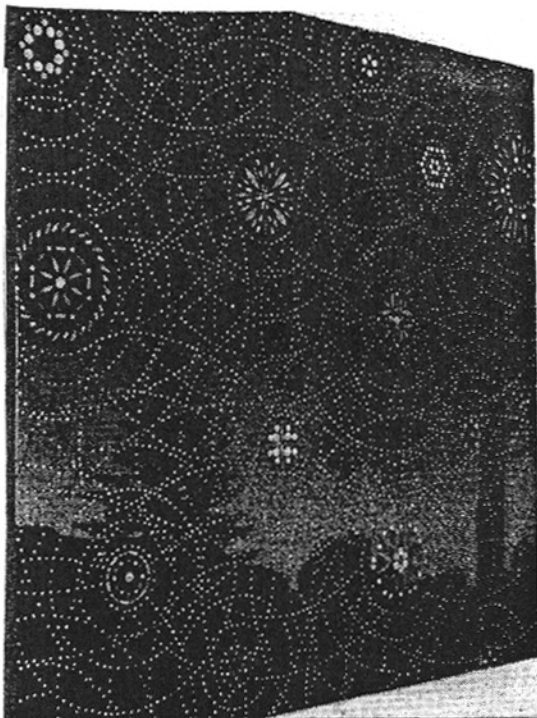
EINDHOVEN, dinsdag
Jaap Guldemonnd (40) is
uitverkoren om de Ne-
derlandse inzending voor
le Biënnale in Venetië in
le zomer van 2001 samen
e stellen. De keuze voor
le conservator moderne
kunst van het Eindho-
vense Abbe Museum
ijkt een goede greep. De
aatste jaren heeft Gulde-
mond immers verschil-
lende tentoonstellingen
— zoals 'ID' (1996), 'NL'
(1998) en 'Cinéma, Ciné-
ma' (1999) — georgani-
seerd, waaruit overdui-
delijk zijn persoonlijk
engagement, oog voor
kwaliteit en voeling met
de huidige tijdgeest
sprak. Gesteund door di-
recteur Jan Debbaut
durft Guldemonnd af te
wijken van de platgetre-
den paadjes binnen de
vaderlandse en interna-
tionale kunst en nieuwe
tendensen te signaleren.
Met zijn jongste tentoon-
stelling 'Twisted' geeft
hij opnieuw een verras-
send visitekaartje af (t/m
26 november).

De schilderkunst leek een
tijdlang een ondergeschoven
kindje in het van Abbe Mu-
seum, maar met dat vooroor-
deel maakt Guldemonnd dit na-
jaar korte metten. Samen met
zijn jongere collega Marente
Bloemheuvel bracht hij
twaalf, hoofdzakelijk Ameri-
kaanse of in de VS werkzame
kunstenaars bijeen, die het ge-
loof in verf allesbehalve heb-
ben verloren.

Sterker nog, deze mannen
en vrouwen — die vrijwel zon-
der uitzondering zijn opge-
groeid in wereldsteden, met
televisie, film en later ook de
computer onder hand bereik
— schilderen dat het een lieve
lust is. Landschappen nota be-
ne, die samen met het stilleven

en het naakt toch een van de
klassiek motieven binnen de
kunsthistorie vormen. Het
zijn echter geen traditionele
vergezichten die zij verbeel-
den maar 'verknijpte' fantasie-
landschappen, die alleen kun-
nen ontstaan dankzij de mo-
derne mediatechnologie.

High art heeft evenveel
waarde voor deze jonge, inter-
nationale kunstenaars als *low*
culture. Ze putten net zo ge-
makkelijk inspiratie uit Atari-
spelcomputers, de Hollywood-
filmindustrie en glossy adver-
tenties, als uit de kunsthisto-
rie. Hun dikwijls onheilszwan-
gere, artificiële landschappen
verbinden de Noordelijke Ro-
mantiek van Casper David
Friedrich en Philip Otto Run-

■ Conservator Jaap Guldemon poseert voor een hallucinerend fantasieland-schap van Fred Tomaselli.

FOTO'S:
JOHN
CLAESSENS

ge met de sprookjeswereld van Walt Disney.

Echt en onecht zijn voor hen niet langer helder afgebakende begrippen. Of zoals kunstenaar Fred Tomaselli (Santa Monica, 1956), die in zijn werk pillen, hennepbladeren en verf — gevangen tussen dikke lagen transparante lak — hallucinerende patronen laat vormen, het samenvat: „Ik ben zo dichtbij Disneyland opgegroeid dat ik bij wijze van spreken Tinkerbell door de lucht kon zien vliegen. Die hele namaak-themaparkwereld maakte zo'n normaal deel van mijn dagelijks leven uit dat toen ik voor het eerst een echte waterval zag, ik nauwelijks kon geloven dat er geen loodgieter of elektricien aan te pas was gekomen.”

De geborduurde landschappen van Michael Raedecker (een in Londen werkzame Nederlander die dit jaar genomineerd is voor de prestigieuze Britse Turner-prijs) verschillen sterk van de strenge stadslandschappen van Hans Broek

(geboren in Veenendaal maar sinds vijf jaar woonachtig in Los Angeles). Ook de science fictionachtige beelden van David Thorpe (vorig jaar nog in de Amsterdams galerie De Praktijk te zien) lijken op het eerste gezicht weinig gemeen te hebben met de esoterische visioenen van Sharon Ellis of de 'unheimische' droombeelden van de in Londen zeer gevierde Peter Doig. Wat al deze kunstenaars echter bindt, is dat zij sterk vertrouwen op hun verbeeldingskracht.

Schaamteloos

Schaamteloos verleiden zij de kijker met hun bevreemdende fantasieën en de bedwelmende schoonheid van hun werk. Niet zelden ademt hun figuratieve beeldtaal een fatalistische, fin de siècle-achtig sfeer uit. Vooral L.C. Armstrong, met haar 46 jaar de oudste deelnemer aan deze opmerkelijke groepstentoonstelling, toont zich steeds even verlokkelijk en decadent. On-

der de spiegelgladde oppervlakten, waarop geen verfstreekje te ontdekken valt, groeien haar overdreven weelderige bloemen van het kwaad: exotische orchideeën, lelies, papavers, zonnebloemen en narcissen. Het is een kunstmatig paradijs, waaruit Armstrong op haar doek 'Eighty-sixed' een piepklein weergegeven Adam en Eva verdriift.

Guldemon's tentoonstelling was nog maar nauwelijks geopend of een calvinistische Nederlandse kunsthistoricus plaatste al vraagtekens bij 'Twisted'. Zuinig noteerde hij dat de deelnemende kunstenaars in de toekomst waarschijnlijk niet meer dan een voetnoot in de kunstgeschiedenis zullen blijken te zijn. Best mogelijk, maar zoiets blijft koffiedik kijken. Wat nu telt, is dat er met 'Twisted' voor het eerst in weken weer eens iets echt nieuws, anders en vooral opwindends in een Nederlands museum is te zien.